

METODOLOGIJA

ZA ODREĐIVANJE CENE ELEKTRIČNE ENERGIJE ZA GARANTOVANO SNABDEVANJE

("Sl. glasnik RS", br. 84/2014, 109/2015, 105/2016 i 79/2017)

I PREDMET METODOLOGIJE

Ovom metodologijom se određuje metod regulacije cene električne energije za garantovano snabdevanje koji je zasnovan na opravdanim troškovima poslovanja i odgovarajućem prinosu na sredstva uložena u efikasno obavljanje energetske delatnosti, elementi za koje se utvrđuju tarife (u daljem tekstu: tarifni elementi) i način izračunavanja regulisanih cena, odnosno tarifa, način obračuna električne energije za garantovano snabdevanje, kategorije i grupe kupaca, dužina regulatornog perioda kao vremenskog perioda za koji se izračunava cena garantovanog snabdevanja, način utvrđivanja opravdanosti troškova, kao i način, postupak i rokovi za dostavljanje dokumentacije i vrsta dokumentacije koju garantovani snabdevač dostavlja Agenciji za energetiku Republike Srbije (u daljem tekstu: Agencija).

II METODOLOŠKI PRISTUP

Metodologija se bazira na mehanizmu kontrole cena električne energije za garantovano snabdevanje primenom metode regulacije "troškovi plus", kojom se garantovanom snabdevaču određuje maksimalna visina prihoda u regulatornom periodu, odnosno cena električne energije za garantovano snabdevanje kojom se obezbeđuje:

- 1) pokrivanje opravdanih troškova poslovanja u obavljanju delatnost snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom kojima se obezbeđuje kratkoročna i dugoročna sigurnost snabdevanja;
- 2) podsticanje ekonomske i energetske efikasnosti;
- 3) nediskriminacija, odnosno jednaki položaj za kupce i
- 4) sprečavanje međusobnog subvencionisanja između pojedinih delatnosti koje obavlja garantovani snabdevač i između pojedinih kategorija i grupa kupaca.

III POJMOVI I DEFINICIJE

Pojmovi upotrebljeni u metodologiji imaju sledeće značenje:

Info pravila	Skup energetskih i ekonomskih podataka sistematizovanih u tabelama koji se dostavljaju Agenciji i u cilju njenog redovnog izveštavanja i prilikom podnošenja odluke o ceni električne energije za garantovano snabdevanje na saglasnost;
--------------	--

Kupci	Domaćinstva i mali kupci električne energije;
Maksimalno odobreni prihod	Maksimalni iznos prihoda garantovanog snabdevača kojim se u regulatornom periodu nadoknađuju svi opravdani troškovi koji nastaju obavljanjem delatnost snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom;
Obračunski period	Vremenski period koji je, po pravilu, kalendarski mesec;
Regulatorni period	Vremenski period u trajanju od jedne kalendarske godine - u daljem tekstu u formulama i objašnjenjima formula označen sa t, i
Tarifni elementi	Obračunske veličine na koje se raspoređuje maksimalno odobreni prihod garantovanog snabdevača koji je određen za regulatorni period u skladu sa ovom metodologijom.

Ostali pojmovi upotrebljeni u ovoj metodologiji imaju isto značenje kao u zakonu kojim se uređuje oblast energetike.

Pri izračunavanju prema formulama u ovoj metodologiji, sve vrednosti koje se izražavaju u procentima se dele sa 100.

IV ODREĐIVANJE MAKSIMALNO ODOBRENOG PRIHODA

Maksimalno odobreni prihod garantovanog snabdevača se obračunava na osnovu opravdanih troškova poslovanja u obavljanju delatnosti snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom.

Opravdanost troškova se ocenjuje prema prirodi konkretnog troška, sagledavanjem njegove svrsishodnosti, proverom količina i cene kojom je izazvan konkretan trošak, uporednom analizom troškova garantovanog snabdevača zasnovanom na podacima o troškovima u prethodnom periodu i troškovima energetske subjekata koji obavljaju istu energetske delatnost u zemlji i okruženju (*benchmarking*).

IV.1. Zajednički operativni troškovi, sredstva, troškovi amortizacije i ostali prihodi

Zajedničkim operativnim troškovima se smatraju operativni troškovi nastali radi omogućavanja funkcionisanja garantovanog snabdevača koji, pored delatnosti snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom, obavlja drugu energetske delatnost čija je cena regulisana ili koji, pored tih energetske delatnosti obavlja i druge energetske, odnosno druge delatnosti koje se ne smatraju energetske delatnostima, a koji se ne mogu direktno rasporediti na pojedine delatnosti.

Zajedničkim sredstvima se smatraju sredstva (nematerijalna ulaganja osim goodwill-a, nekretnine, postrojenja i oprema) koja su neophodna za funkcionisanje garantovanog snabdevača koji, pored delatnosti snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom obavlja drugu energetske delatnost čija je cena regulisana ili koji, pored tih energetske delatnosti obavlja i druge energetske, odnosno druge delatnosti koje se ne smatraju energetske delatnostima, a koji se ne mogu direktno rasporediti na pojedine delatnosti.

Zajedničkim troškovima amortizacije se smatraju troškovi amortizacije zajedničkih sredstava nastali radi omogućavanja funkcionisanja garantovanog snabdevača koji, pored delatnosti snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom, obavlja drugu energetske delatnost

čija je cena regulisana ili koji, pored tih energetske delatnosti obavlja i druge energetske, odnosno druge delatnosti koje se ne smatraju energetske delatnostima, a koji se ne mogu direktno rasporediti na pojedine delatnosti.

Zajedničkim ostalim prihodima se smatraju ostali prihodi ostvareni angažovanjem zajedničkih resursa garantovanog snabdevača koji se ne mogu direktno rasporediti na pojedine delatnosti.

Zajednički operativni troškovi, sredstva, troškovi amortizacije i ostali prihodi se raspoređuju na delatnost snabdevanja električnom energijom kao javnu uslugu za koju se utvrđuje maksimalno odobreni prihod i na druge energetske, odnosno druge delatnosti koje se ne smatraju energetske delatnostima, na osnovu transparentnih pravila (ključeva) utvrđenih u skladu sa opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama energetske subjekta i objektivnim kriterijumima.

IV.2. Obračun maksimalno odobrenog prihoda

Maksimalno odobreni prihod garantovanog snabdevača po osnovu obavljanja delatnosti snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom, obračunava se primenom sledeće formule:

$$MOP_t = OT_t + A_t + NEE_t + TD_t + PD_t - OP_T + KE_t$$

gde su:

MOP_t - maksimalno odobreni prihod po osnovu obavljanja delatnosti snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom u periodu t (u dinarima);

OT_t - operativni troškovi u periodu t (u dinarima);

A_t - troškovi amortizacije u periodu t (u dinarima);

NEE_t - troškovi nabavke električne energije, uključujući i sve zavisne troškove nabavke električne energije u periodu t (u dinarima);

TD_t - troškovi korišćenja distributivnog sistema električne energije za kupce koji koriste pravo na garantovano snabdevanje i čiji su objekti priključeni na distributivni sistem u periodu t (u dinarima);

PD_t - poslovna dobit garantovanog snabdevača u periodu t (u dinarima);

OP_T - ostali prihodi u periodu t (u dinarima);

KE_t - korekcionni element u periodu t (u dinarima).

Troškovi koji ulaze u obračun maksimalno odobrenog prihoda se utvrđuju na osnovu podataka o planiranoj prodaji električne energije iz godišnjeg bilansa potreba kupaca za električnom energijom i Energetskog bilansa Republike Srbije, odnosno na osnovu podataka koji služe za njihovo donošenje. Analitički podaci koji nisu sadržani u godišnjem bilansu potreba kupaca za

električnom energijom i Energetskom bilansu Republike Srbije, procenjuju se na osnovu ostvarenja iz prethodnog perioda, kao i na osnovu drugih objektivnih kriterijuma.

IV.2.1. Operativni troškovi

Operativni troškovi predstavljaju opravdane troškove nastale po osnovu obavljanja delatnosti snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom i čine ih:

- 1) troškovi materijala;
- 2) troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi;
- 3) troškovi proizvodnih usluga;
- 4) nematerijalni troškovi i
- 5) deo rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih, a koji se isplaćuju u regulatornom periodu.

IV.2.2. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije predstavljaju opravdane troškove amortizacije sredstava koja su u funkciji obavljanja delatnosti snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom.

Troškovi amortizacije obuhvataju troškove amortizacije postojećih sredstava na početku regulatornog perioda i troškove amortizacije sredstava koja će biti aktivirana u regulatornom periodu.

Troškovi amortizacije postojećih i sredstava koja će biti aktivirana u regulatornom periodu, obračunavaju se proporcionalnom metodom u procenjenom korisnom veku trajanja sredstava.

Troškovi amortizacije sredstava koja će biti aktivirana u regulatornom periodu, obračunavaju se na osnovicu koju čini 50% vrednosti aktiviranih nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi i avansa datih za nabavku istih.

Troškovi amortizacije se računaju prema sledećoj formuli:

$$A_t = APS_t + AAS_t$$

gde su:

A_t - troškovi amortizacije u periodu t (u dinarima);

APS_t - troškovi amortizacije postojećih sredstava u periodu t (u dinarima) i

AAS_t - troškovi amortizacije sredstava koja će biti aktivirana u periodu t (u dinarima).

IV.2.3. Troškovi nabavke električne energije

Troškovi nabavke električne energije za garantovano snabdevanje predstavljaju opravdane troškove koje garantovani snabdevač ima po osnovu nabavke električne energije za garantovano snabdevanje.

Troškovi nabavljene električne energije obuhvataju i sve zavisne troškove nabavke električne energije u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima.

IV.2.4. Troškovi korišćenja distributivnog sistema električne energije

Troškovi korišćenja distributivnog sistema električne energije (u daljem tekstu: distributivni sistem) predstavljaju proizvod tarifa za pristup sistemu za distribuciju električne energije i odgovarajućih fizičkih veličina na osnovu kojih se koristi distributivni sistem za potrebe garantovanog snabdevanja.

IV.2.5. Poslovna dobit garantovanog snabdevača

Poslovna dobit garantovanog snabdevača, u smislu ove metodologije, obračunava se prema sledećoj formuli:

$$PD_t = n * (OT_t + A_t + NEE_t + TD_t - OP_T + KE_t) / (1 - n)$$

gde su:

PD_t - poslovna dobit garantovanog snabdevača u periodu t (u dinarima) i

n - procenat poslovne dobiti garantovanog snabdevača u periodu t (u %).

Procenat poslovne dobiti garantovanog snabdevača može biti najviše 2%.

IV.2.6. Ostali prihodi

Ostali prihodi su prihodi ostvareni angažovanjem resursa namenjenih obavljanju delatnosti snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom, kao što su: dobiti od prodaje sredstava, prihodi po osnovu naknađenih šteta, prihodi po osnovu naplaćenih troškova sudskih sporova i drugi prihodi.

IV.2.7. Korekcioni element

Korekcioni element je vrednosni izraz (novčani iznos) kojim se umanjuje ili uvećava maksimalno odobreni prihod za regulatorni period (t) za iznos odstupanja ostvarenog prihoda po osnovu realizovanih tarifnih elemenata i regulisanih cena na koje je data saglasnost za t-2 regulatorni period od opravdanog prihoda za t-2 regulatorni period obračunatog na način utvrđen ovom metodologijom, a na osnovu ostvarenih energetske veličina i vrednosti opravdanih troškova ostvarenih u t-2 regulatornom periodu, odnosno u prethodnim regulatornim periodima za koje korekcija nije izvršena.

Korekcioni element se obračunava prema sledećoj formuli:

$$KE_t = (OPPR_{t-2} - OPR_{t-2}) * (1 + I_{t-2})$$

gde su:

KE_t - korekcionni element za period t (u dinarima);

$OPPR_{t-2}$ - opravdani prihod po osnovu obavljanja delatnosti snabdevanja električnom energijom kao javnom uslugom u periodu $t-2$, obračunat u skladu sa ovom metodologijom na osnovu ostvarenih energetskekih veličina i vrednosti opravdanih troškova i ostalih prihoda (u dinarima);

OPR_{t-2} - ostvareni prihod po osnovu realizovanih tarifnih elemenata i regulisanih cena na koje je data saglasnost u periodu $t-2$ (u dinarima) i

I_{t-2} - indeks potrošačkih cena u Republici Srbiji u periodu $t-2$, prema objavljenom podatku organa nadležnog za poslove statistike (u %).

U slučaju iz st. 1. i 2. ovog pododeljka, korekcionni element se ne primenjuje prilikom obračuna maksimalno odobrenog prihoda za prva dva regulatorna perioda.

Ako garantovani snabdevač prilikom podnošenja odluke o ceni električne energije za garantovano snabdevanje na saglasnost Agenciji, raspolaže podacima o ostvarenim energetskekih veličinama i finansijskim izveštajima za $t-1$ regulatorni period, korekcionni element se izračunava na osnovu podataka iz $t-1$ regulatornog perioda, odnosno prethodnih regulatornih perioda za koje korekcija nije izvršena. U ovom slučaju se korekcionni element ne primenjuje prilikom obračuna maksimalno odobrenog prihoda za prvi regulatorni period.

U slučaju da regulisane cene nisu primenjivane od početka regulatornog perioda, korekcionni element se obračunava samo za deo regulatornog perioda u kome su regulisane cene primenjivane, pod uslovom da garantovani snabdevač raspolaže finansijskim izveštajima za deo regulatornog perioda u kome su regulisane cene primenjivane. Kada garantovani snabdevač ne raspolaže finansijskim izveštajima za deo regulatornog perioda u kome su regulisane cene primenjivane, ostvareni prihod se obračunava i za deo regulatornog perioda u kome nisu primenjivane regulisane cene.

Prvi regulatorni period u smislu ovog pododeljka je kalendarska godina u kojoj su primenjene regulisane cene tog energetskekog subjekta za garantovano snabdevanje, obrazovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

V KATEGORIJE I GRUPE KUPACA

Primenom ove metodologije, obračunava se električna energija prodana kupcima.

V.1. Kategorije kupaca

Kategorije kupaca se određuju u zavisnosti od vrste mernih uređaja, odnosno načina merenja električne energije i drugih kriterijuma utvrđenih ovom metodologijom (u daljem tekstu: kategorije kupaca).

Kategorije kupaca su:

1) Potrošnja na niskom naponu;

- 2) Široka potrošnja i
- 3) Javno osvetljenje.

V.1.1. Potrošnja na niskom naponu

U kategoriji Potrošnja na niskom naponu su kupci čiji su objekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa do 1 kV i kojima se isporučena aktivna snaga, aktivna i reaktivna energija utvrđuju merenjem.

V.1.2. Široka potrošnja

U kategoriji Široka potrošnja su kupci čiji su objekti priključeni na distributivni sistem naponskog nivoa do 1 kV, kojima se aktivna snaga utvrđuje, u skladu sa ovom metodologijom, prema odobrenoj snazi priključka (najviše 14,49 kW za monofazni priključak, odnosno 43,47 kW za trofazni priključak), isporučena aktivna energija se utvrđuje merenjem, a reaktivna energija se ne meri.

V.1.3. Javno osvetljenje

U kategoriji Javno osvetljenje su kupci čiji su uređaji povezani na distributivni sistem naponskog nivoa do 1 kV, koji električnu energiju koriste za osvetljenje ulica, trgova, tunela, pešačkih prolaza, parkova, puteva, istorijskih i drugih obeležja, uređaja za putnu signalizaciju i druga potrošnja za osvetljenje javnih površina i javnih objekata i kupci koji električnu energiju koriste za osvetljavanje reklamnih panoa, kojima se isporučena aktivna energija utvrđuje merenjem ili obračunom prema trajanju isporuke, a aktivna snaga i reaktivna energija se ne meri.

V.2. Grupe kupaca

Grupe kupaca se utvrđuju za kategorije Široka potrošnja i Javno osvetljenje.

Grupe kupaca se utvrđuju u zavisnosti od načina merenja i uslova isporuke aktivne energije i u zavisnosti od namene potrošnje električne energije.

V.2.1. Grupe kupaca u kategoriji Široka potrošnja

V.2.1.1. Grupe kupaca u kategoriji Široka potrošnja u zavisnosti od načina merenja i uslova isporuke aktivne energije

U kategoriji Široka potrošnja, utvrđuju se četiri grupe kupaca u zavisnosti od načina merenja i uslova preuzimanja aktivne energije:

- 1) Potrošnja sa jednotarifnim merenjem;
- 2) Potrošnja sa dvotarifnim merenjem;
- 3) Upravljana potrošnja, u kojoj su kupci čijom se potrošnjom upravlja sistemom za daljinsko upravljanje napajanjem električnom energijom kotlova za grejanje prostorija, TA peći i protočnih

bojlera, tako da se napajanje može prekinuti najviše dva puta od po tri časa dnevno, s tim što se između dva prekida mora obezbediti napajanje u trajanju od najmanje četiri časa i

4) Upravljana potrošnja sa posebnim merenjem, u kojoj su kupci čijom se potrošnjom upravlja sistemom za daljinsko upravljanje napajanjem električnom energijom kotlova za grejanje prostorija, TA peći i protočnih bojlera, a isporučena aktivna energija meri preko posebnog mernog uređaja. Električna energija se isporučuje u trajanju od deset časova dnevno, od čega osam časova neprekidno, u trajanju koje određuje operator distributivnog sistema, u skladu sa mogućnostima distributivnog sistema. Ako je dnevna temperatura, merena u 07h, minus 10°C ili niža, u naseljenom mestu sa upravljanim potrošnjom, električna energija se dodatno isporučuje u trajanju od dva časa. Napajanje električnom energijom u trajanju od dodatna dva časa se obezbeđuje u periodu od 12h do 22h.

V.2.1.2. Grupe kupaca u kategoriji Široka potrošnja u zavisnosti od namene potrošnje

U kategoriji Široka potrošnja, utvrđuju se tri grupe kupaca u zavisnosti od namene potrošnje električne energije:

1) Domaćinstvo, u kojoj su kupci koji električnu energiju koriste za potrebe domaćinstva u stanovima, stambenim zgradama i objektima za odmor, za potrebe osvetljavanja pripadajućih sporednih, ekonomskih objekata i garaža i prilaza tim objektima, kao i za pogon elektromotora i aparata u poljoprivrednim domaćinstvima;

2) Javna i zajednička potrošnja, u kojoj su kupci ustanove koje je osnovala država, odnosno autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave u oblasti: obrazovanja, kulture, zdravstvene zaštite stanovništva, dečje zaštite, socijalne zaštite, zdravstvene zaštite životinja; potrošnja električne energije za napajanje zajedničkih uređaja i instalacija u stambenim zgradama, zajedničkim i sporednim prostorijama, kao i potrošnja za pogon uređaja i instalacija kućnih i zajedničkih seoskih vodovoda i sl. i

3) Ostala komercijalna potrošnja, u kojoj su kupci koji električnu energiju koriste za potrebe osvetljavanja i zagrevanja poslovnih objekata i poslovnih prostorija i pogon motora i aparata u tim objektima i prostorijama, pogon zajedničkih uređaja i instalacija u tim objektima i ostali potrošači iz kategorije Široka potrošnja, koji električnu energiju koriste za potrebe obavljanja privrednih i drugih delatnosti i druge potrebe, osim za namene iz tač. 1) i 2) ovog pododeljka.

V.2.2. Grupe kupaca u kategoriji Javno osvetljenje

U kategoriji Javno osvetljenje, utvrđuju se dve grupe kupaca u zavisnosti od namene potrošnje električne energije:

1) Javno osvetljenje, u kojoj su kupci koji električnu energiju koriste za osvetljenje ulica, trgova, tunela, pešačkih prolaza, parkova, puteva, istorijskih i drugih obeležja, uređaja za putnu signalizaciju i druga potrošnja za osvetljenje javnih površina i javnih objekata i

2) Svetleće reklame, u kojoj su kupci koji električnu energiju koriste za osvetljavanje reklamnih panoa.

VI TARIFNI ELEMENTI

Tarifni elementi su obračunske veličine na koje se raspoređuje maksimalno odobreni prihod garantovanog snabdevača, utvrđen za regulatorni period.

Tarifni elementi su:

- 1) "aktivna snaga";
- 2) "aktivna energija";
- 3) "reaktivna energija" i
- 4) "mesto isporuke".

Tarifni elementi kao obračunske veličine ove metodologije, utvrđuju se za svaku od kategorija kupaca za regulatorni period, ako ovom metodologijom nije drugačije određeno.

VI.1. Tarifni element "aktivna snaga"

Tarifni element "aktivna snaga" je godišnja suma mesečnih maksimalnih aktivnih snaga svih kupaca iz određene kategorije.

Snaga se izražava u kilovatima (kW).

VI.1.1. Utvrđivanje mesečne maksimalne aktivne snage

Mesečna maksimalna aktivna snaga jednog kupca iz kategorije Potrošnja na niskom naponu se posebno utvrđuje za svaki energetska objekat namenjen distribuciji električne energije - transformatorska stanica na koji je objekat kupca priključen, merenjem srednje petnaestominutne aktivne snage u obračunskom periodu.

Ako se jednom kupcu srednja petnaestominutna aktivna snaga meri na jednom mernom mestu u objektu priključenom na distributivni sistem, mesečna maksimalna aktivna snaga je jednaka najvećoj izmerenoj vrednosti. Ako se za jednog kupca srednja petnaestominutna aktivna snaga meri na više mernih mesta u jednom objektu priključenom na distributivni sistem, mesečna maksimalna aktivna snaga je najveći zbir jednovremenih srednjih petnaestominutnih aktivnih snaga izmerenih na svim mernim mestima na istom naponskom nivou, ako su ostvarene tehničke mogućnosti za utvrđivanje tog zbira.

Ako se za jednog kupca električna energija isporučuje iz više trafostanica 10/0,4 kV/kV koje se napajaju iz iste transformatorske stanice 35/10 kV/kV, mesečna maksimalna aktivna snaga je najveći zbir jednovremenih srednjih petnaestominutnih aktivnih snaga izmerenih na svim mernim mestima u trafostanicama 10/0,4 kV/kV na istom naponskom nivou, ako su ostvarene tehničke mogućnosti za utvrđivanje tog zbira.

Ako se za jednog kupca električna energija isporučuje iz više trafostanica 10/0,4 kV/kV, odnosno 20/0,4 kV/kV koji se napajaju sa istog izvoda iz transformatorske stanice 110/10 kV/kV, odnosno 110/20 kV/kV, mesečna maksimalna aktivna snaga je najveći zbir jednovremenih srednjih petnaestominutnih aktivnih snaga izmerenih na svim mernim mestima u

trafostanicama 10/0,4 kV/kV, odnosno 20/0,4 kV/kV na istom naponskom nivou, ako su ostvarene tehničke mogućnosti za utvrđivanje tog zbira.

Kupcima iz kategorije Široka potrošnja, mesečna maksimalna aktivna snaga se obračunava za kalendarski mesec, po pravilu, prema odobrenoj snazi - vršnom opterećenju utvrđenom odobrenjem za priključenje kupca na sistem, odnosno elektroenergetskom saglasnošću. Ako su, u skladu sa propisom kojim se uređuju uslovi isporuke i snabdevanja električnom energijom, kupcu iz kategorije Široka potrošnja, na njegov zahtev, ugrađeni automatski osigurači manje nazivne snage - struje od odobrene, snaga se obračunava prema nazivnoj struji ugrađenog automatskog osigurača, množenjem nazivne struje sa 0,23 za monofazni priključak, a sa 0,69 za trofazni priključak.

VI.2. Tarifni element "aktivna energija"

Tarifni element "aktivna energija" je ukupna aktivna energija koja se godišnje isporučuje određenoj kategoriji kupaca.

Aktivna energija jednog kupca je suma aktivnih energija koje su izmerene na svim mernim mestima tokom obračunskog perioda, u okviru iste kategorije i grupe kupaca.

Aktivna energija se izražava u kilovatčasovima (kWh).

VI.3. Tarifni element "reaktivna energija"

Tarifni element "reaktivna energija" je ukupna reaktivna energija koja se godišnje isporučuje određenoj kategoriji kupaca.

Reaktivna energija jednog kupca je suma reaktivnih energija koje su izmerene na svim mernim mestima tokom obračunskog perioda, u okviru iste kategorije i grupe kupaca.

Reaktivna energija se izražava u kilovarčasovima (kvarh).

VI.4. Tarifni element "mesto isporuke"

Tarifni element "mesto isporuke" je ukupan broj mernih mesta svih kupaca koje snabdeva garantovani snabdevač.

Za kupce iz kategorije Javno osvetljenje, kojima se preuzeta aktivna energija ne meri, već utvrđuje obračunom prema vremenu preuzimanja, mesto isporuke se utvrđuje prema broju izvoda - priključaka na distributivnu mrežu, a za kupce iz grupe Svetleće reklame, prema broju reklamnih panoa.

Tarifni element "mesto isporuke" se utvrđuje kao aritmetički prosek broja mesta isporuke na početku i na kraju regulatornog perioda.

VII TARIFE

Tarife se utvrđuju za svaki od tarifnih elemenata iz poglavlja VI. ove metodologije.

Tarife se utvrđuju po kategorijama i grupama kupaca, ako ovom metodologijom nije drugačije određeno.

VII.1. Tarife za tarifni element "aktivna snaga"

Za tarifni element "aktivna snaga" se utvrđuju dve tarife:

- 1) "obračunska snaga" i
- 2) "prekomerna snaga".

Tarifa "obračunska snaga" za kupce iz kategorije Potrošnja na niskom naponu se primenjuje na iznos mesečne maksimalne aktivne snage, ako je mesečna maksimalna aktivna snaga manja ili jednaka odobrenoj snazi, vršnom opterećenju utvrđenom odobrenjem za priključenje kupca na sistem, odnosno elektroenergetskom saglasnošću (u daljem tekstu: odobrena snaga).

Tarifa "prekomerna snaga" se primenjuje ako je izmerena mesečna maksimalna aktivna snaga veća od odobrene snage, tako što se na iznos odobrene snage primenjuje tarifa "obračunska snaga", a na iznos razlike između izmerene mesečne maksimalne i odobrene snage, primenjuje se tarifa "prekomerna snaga".

Za kupce iz kategorije Široka potrošnja, utvrđuje se jedna tarifa: "obračunska snaga", koja se primenjuje na odobrenu snagu, u skladu sa pododeljkom VI.1.1. ove metodologije.

VII.2. Tarife za tarifni element "aktivna energija"

Za tarifni element "aktivna energija", u zavisnosti od načina merenja, doba dana preuzimanja električne energije i namene potrošnje električne energije, utvrđuju se tarife:

- 1) "viša dnevna tarifa za aktivnu energiju";
- 2) "niža dnevna tarifa za aktivnu energiju";
- 3) "jednotarifno merenje";
- 4) "aktivna energija - javna rasveta" i
- 5) "aktivna energija - svetleće reklame".

"Viša dnevna tarifa za aktivnu energiju" se primenjuje na iznos aktivne energije koju kupci preuzimaju iz sistema tokom obračunskog perioda, po pravilu u vremenu od 07h do 23h svakog dana.

"Niža dnevna tarifa za aktivnu energiju" se primenjuje na iznos aktivne energije koju kupci preuzimaju iz sistema tokom obračunskog perioda, po pravilu u vremenu od 00h do 07h i od 23h do 24h svakog dana.

Doba primene tarifa za aktivnu energiju u distributivnom sistemu ili pojedinim delovima sistema se može odrediti i u drugom periodu dana, radi obezbeđivanja uravnoteženog rada sistema i

sprečavanja preopterećenja uređaja i opreme, pod uslovom da doba primene "niže dnevne tarife za aktivnu energiju" počinje između 22h i 24h i traje neprekidno osam časova.

Garantovani snabdevač o svim promenama doba primene tarifa za aktivnu energiju blagovremeno obaveštava kupce putem sredstava javnog informisanja ili na drugi pogodan način, a najkasnije 24 časa pre pomeranja vremena primene tarifa za aktivnu energiju.

VII.2.1. Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kupce iz kategorije Potrošnja na niskom naponu

Za kupce iz kategorije Potrošnja na niskom naponu, utvrđuju se dve tarife za aktivnu energiju:

- 1) "viša dnevna tarifa za aktivnu energiju" i
- 2) "niža dnevna tarifa za aktivnu energiju".

VII.2.2. Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kupce iz kategorije Široka potrošnja

Za kupce iz kategorije Široka potrošnja, tarife za aktivnu energiju utvrđuju se i u zavisnosti od količine, namene i načina potrošnje aktivne energije i to:

- 1) "tarifa za malu potrošnju";
- 2) "tarifa za umerenu potrošnju" i
- 3) "tarifa za veliku potrošnju".

"Tarifa za malu potrošnju" obuhvata mesečnu potrošnju do 350 kWh (u daljem tekstu: zelena zona).

"Tarifa za umerenu potrošnju" obuhvata mesečnu potrošnju preko 350 kWh do 1600 kWh (u daljem tekstu: plava zona).

"Tarifa za veliku potrošnju" obuhvata mesečnu potrošnju preko 1600 kWh (u daljem tekstu: crvena zona).

Tarife iz ovog pododeljka primenjuju se na obračun utrošene aktivne energije u obračunskom periodu, tako što se tarifa za zelenu zonu primenjuje na količinu mesečno preuzete aktivne energije do 350 kWh, tarifa za plavu zonu primenjuje se na mesečno preuzetu aktivnu energiju preko 350 kWh do 1600 kWh, a tarifa za crvenu zonu primenjuje se na mesečno preuzetu aktivnu energiju preko 1600 kWh.

Za kupce iz kategorije Široka potrošnja - grupa kupaca Javna i zajednička potrošnja, tarifa za zelenu zonu se primenjuje na količinu mesečno preuzete aktivne energije do 350 kWh, a tarifa za plavu zonu na mesečno preuzetu aktivnu energiju preko 350 kWh.

Mesečnom potrošnjom u smislu ovog pododeljka, smatra se potrošnja aktivne energije u vremenskom periodu od 30 dana. Ukoliko je obračunski period duži ili kraći od 30 dana,

mesečna potrošnja se utvrđuje srazmerno odnosu broja dana u obračunskom periodu i 30 dana.

VII.2.2.1. Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kupce iz kategorije Široka potrošnja - grupa kupaca Potrošnja sa dvotarifnim merenjem i grupa kupaca Upravljana potrošnja

Za kupce iz kategorije Široka potrošnja - grupa kupaca Potrošnja sa dvotarifnim merenjem i grupa kupaca Upravljana potrošnja, utvrđuju se sledeće tarife za aktivnu energiju:

- 1) "viša dnevna tarifa - zelena zona";
- 2) "niža dnevna tarifa - zelena zona";
- 3) "viša dnevna tarifa - plava zona";
- 4) "niža dnevna tarifa - plava zona";
- 5) "viša dnevna tarifa - crvena zona" i
- 6) "niža dnevna tarifa - crvena zona".

VII.2.2.2. Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kupce iz kategorije Široka potrošnja - grupa kupaca Potrošnja sa jednotarifnim merenjem

Za kupce iz kategorije Široka potrošnja - grupa kupaca Potrošnja sa jednotarifnim merenjem, utvrđuju se sledeće tarife za aktivnu energiju:

- 1) "jednotarifno merenje - zelena zona";
- 2) "jednotarifno merenje - plava zona" i
- 3) "jednotarifno merenje - crvena zona".

VII.2.2.3. Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kupce iz kategorije Široka potrošnja - grupa kupaca Upravljana potrošnja sa posebnim merenjem

Za kupce iz kategorije Široka potrošnja - grupa kupaca Upravljana potrošnja sa posebnim merenjem, na iznos aktivne energije koju kupci preuzimaju iz sistema tokom obračunskog perioda se primenjuju:

- 1) "niža dnevna tarifa - zelena zona";
- 2) "niža dnevna tarifa - plava zona" i
- 3) "niža dnevna tarifa - crvena zona".

VII.2.3. Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kupce iz kategorije Javno osvetljenje

Za kupce iz kategorije Javno osvetljenje, utvrđuju se sledeće tarife za aktivnu energiju, bez obzira na doba dana u kome se energija preuzima:

- 1) "aktivna energija - javna rasveta" i
- 2) "aktivna energija - svetleće reklame".

Za kupce iz kategorije Javno osvetljenje - grupa kupaca Svetleće reklame, na iznos aktivne energije koju kupci preuzimaju iz sistema tokom obračunskog perioda se primenjuje tarifa - "aktivna energija - svetleće reklame", a za sve ostale kupce iz ove kategorije tarifa - "aktivna energija - javna rasveta".

VII.3. Tarife za tarifni element "reaktivna energija"

Za tarifni element "reaktivna energija" utvrđuju se dve tarife:

- 1) "reaktivna energija" i
- 2) "prekomerna reaktivna energija".

Tarifa "reaktivna energija" se primenjuje na iznos izmerene reaktivne energije, ako je faktor snage na mestu preuzimanja iz distributivnog sistema za obračunski period veći ili jednak 0,95.

Ako je faktor snage na mestu preuzimanja iz distributivnog sistema za obračunski period manji od 0,95, tarifa "reaktivna energija" se primenjuje na iznos reaktivne energije koja odgovara faktoru snage 0,95, a tarifa "prekomerna reaktivna energija" se primenjuje na iznos pozitivne razlike izmerene reaktivne energije i reaktivne energije koja odgovara faktoru snage 0,95.

VII.4. Tarifa za tarifni element "mesto isporuke"

Za tarifni element "mesto isporuke" se utvrđuje tarifa "trošak garantovanog snabdevača".

VIII NAČIN IZRAČUNAVANJA TARIFA I NJIHOVI RELATIVNI ODNOSI

Tarife za prodaju električne energije za sve kupce koje snabdeva garantovani snabdevač u okviru iste kategorije i grupe kupaca jednake su na celoj teritoriji Republike Srbije.

VIII.1. Izračunavanje tarifa za tarifni element "aktivna snaga"

Tarifa "obračunska snaga" za kategorije kupaca Potrošnja na niskom naponu i Široka potrošnja, utvrđuju se prema tarifi "obračunska snaga" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu, koja se utvrđuje kao bazna tarifa kojoj se dodeljuje koeficijent 1, a prema sledećem relativnom odnosu:

- 1) "obračunska snaga" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu 1,000 i

2) "obračunska snaga" za kategoriju Široka potrošnja 0,055.

Relativni odnosi tarifa "obračunska snaga" i "prekomerna snaga" su 1:2.

Tarife za tarifni element "aktivna snaga" se izražavaju u dinarima po kW.

VIII.1.1. Tarifa "obračunska snaga" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu

Tarifa "obračunska snaga" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu se određuje na osnovu 17,5% maksimalno odobrenog prihoda i tarifnog elementa "aktivna snaga" za kategorije kupaca Potrošnja na niskom naponu i Široka potrošnja, prema sledećoj formuli:

$$TOS_{nn} = 0,175 * MOP_t / (AS_{nn,t} + ROD_{sp,nn} * AS_{sp,t})$$

gde su:

TOS_{nn} - tarifa "obračunska snaga" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu (u dinarima po kW);

MOP_t - maksimalno odobreni prihod garantovanog snabdevača (u dinarima);

$AS_{nn,t}$ - tarifni element "aktivna snaga" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu (u kW);

$AS_{sp,t}$ - tarifni element "aktivna snaga" za kategoriju Široka potrošnja (u kW);

$ROD_{sp,nn}$ - relativni odnos tarifa "obračunska snaga" za kategoriju Široka potrošnja i Potrošnja na niskom naponu.

Relativni odnos tarifa ima vrednost iz odeljka VIII.1. ove metodologije.

VIII.1.2. Tarifa "obračunska snaga" za kategoriju Široka potrošnja

Tarifa "obračunska snaga" za kategoriju Široka potrošnja se određuje prema sledećoj formuli:

$$TOS_{sp} = ROD_{sp,nn} * TOS_{nn}$$

gde je

TOS_{sp} - tarifa "obračunska snaga" za kategoriju Široka potrošnja (u dinarima po kW).

VIII.1.3. Tarifa "prekomerna snaga" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu

Tarifa "prekomerna snaga" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu se određuje prema formuli:

$$TPS_{nn} = 2 * TOS_{nn}$$

gde je

TPS_{nn} - tarifa "prekomerna snaga" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu (u dinarima po kW).

VIII.2. Izračunavanje tarifa za tarifni element "aktivna energija"

Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kategoriju kupaca Potrošnja na niskom naponu se utvrđuju prema tarifi "niža dnevna tarifa za aktivnu energiju", koja se utvrđuje kao bazna tarifa i kojoj se dodeljuje koeficijent 1, a prema sledećem relativnom odnosu:

- "viša dnevna tarifa za aktivnu energiju"	3,00
- "niža dnevna tarifa za aktivnu energiju"	1,00

Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kategoriju kupaca Široka potrošnja se utvrđuju prema tarifi "niža dnevna tarifa - zelena zona", koja se utvrđuje kao bazna tarifa kojoj se dodeljuje koeficijent 1, a prema sledećim relativnim odnosima:

1) "viša dnevna tarifa - zelena zona"	4,00
2) "niža dnevna tarifa - zelena zona"	1,00
3) "jednotarifno merenje - zelena zona"	3,50
4) "viša dnevna tarifa - plava zona"	6,00
5) "niža dnevna tarifa - plava zona"	1,50
6) "jednotarifno merenje - plava zona"	5,25
7) "viša dnevna tarifa - crvena zona"	12,00
8) "niža dnevna tarifa - crvena zona"	3,00
9) "jednotarifno merenje - crvena zona"	10,50

Tarifa za tarifni element "aktivna energija" za kategoriju kupaca Javno osvetljenje se utvrđuje prema tarifi "aktivna energija - javna rasveta", koja se utvrđuje kao bazna i kojoj se dodeljuje koeficijent 1, a prema sledećem relativnom odnosu:

1) "aktivna energija - javna rasveta"	1,00
2) "aktivna energija - svetleće reklame"	1,50

Tarife za tarifni element "aktivna energija" se izražavaju u dinarima po kWh.

VIII.2.1. "Niža dnevna tarifa za aktivnu energiju" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu

"Niža dnevna tarifa za aktivnu energiju" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu se određuje na osnovu 3,3% maksimalno odobrenog prihoda i tarifnog elementa "aktivna energija" za kategoriju kupaca Potrošnja na niskom naponu, prema sledećoj formuli:

$$NT_{nn} = 0,033 * MOP_t / (AENT_{nn,t} + RO_{vt,nt} * AEVT_{nn,t})$$

gde su:

NT_{nn} - "niža dnevna tarifa za aktivnu energiju" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu (u dinarima po kWh);

MOP_t - maksimalno odobreni prihod garantovanog snabdevača (u dinarima);

$AENT_{nn,t}$ - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Potrošnja na niskom naponu tokom trajanja niže dnevne tarife (u kWh);

$AEVT_{nn,t}$ - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Potrošnja na niskom naponu tokom trajanja više dnevne tarife (u kWh) i

$RO_{vt,nt}$ - relativni odnos više i niže dnevne tarife za aktivnu energiju.

Relativni odnos tarifa ima vrednost iz odeljka VIII.2. ove metodologije.

VIII.2.2. "Viša dnevna tarifa za aktivnu energiju" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu

"Viša dnevna tarifa za aktivnu energiju" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu se određuje prema sledećoj formuli:

$$VT_{nn} = RO_{vt,nt} * NT_{nn}$$

gde je

VT_{nn} - "Viša dnevna tarifa za aktivnu energiju" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu (u dinarima po kWh);

VIII.2.3. Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kategoriju Široka potrošnja

"Niža dnevna tarifa - zelena zona" za kategoriju Široka potrošnja se određuje na osnovu 73,7% maksimalno odobrenog prihoda i tarifnog elementa "aktivna energija" za kategoriju Široka potrošnja, prema sledećoj formuli:

$$NTZ_{\text{sp}} = 0,737 * MOP_t / (AENTZ_{\text{sp},t} + ROZ_{\text{vtz,ntz}} * AEVTZ_{\text{sp},t} + ROZ_{\text{jtz,ntz}} * AEJTZ_{\text{sp},t} + ROP_{\text{ntp,ntz}} * AENTP_{\text{sp},t} + ROP_{\text{vtp,ntz}} * AEVTP_{\text{sp},t} + ROP_{\text{jtp,ntz}} * AEJTP_{\text{sp},t} + ROC_{\text{vtc,ntc}} * AENTC_{\text{sp},t} + ROC_{\text{vtc,ntz}} * AEVTC_{\text{sp},t} + ROC_{\text{jtc,ntz}} * AEJTC_{\text{sp},t})$$

gde su:

NTZ_{sp} - "niža dnevna tarifa - zelena zona" za kategoriju Široka potrošnja (u dinarima po kWh);

MOP_t - maksimalno odobreni prihod garantovanog snabdevača (u dinarima);

$AENTZ_{\text{sp},t}$ - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Široka potrošnja tokom trajanja niže dnevne tarife u zelenoj zoni (u kWh);

$AEVTZ_{\text{sp},t}$ - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Široka potrošnja tokom trajanja više dnevne tarife u zelenoj zoni (u kWh);

AEJTZ_{sp,t} - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Široka potrošnja sa jednotarifnim merenjem u zelenoj zoni (u kWh);

AENTP_{sp,t} - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Široka potrošnja tokom trajanja niže dnevne tarife u plavoj zoni (u kWh);

AEVTP_{sp,t} - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Široka potrošnja tokom trajanja više dnevne tarife u plavoj zoni (u kWh);

AEJTP_{sp,t} - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Široka potrošnja sa jednotarifnim merenjem u plavoj zoni (u kWh);

AENTC_{sp,t} - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Široka potrošnja tokom trajanja niže dnevne tarife u crvenoj zoni (u kWh);

AEVTC_{sp,t} - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Široka potrošnja tokom trajanja više dnevne tarife u crvenoj zoni (u kWh);

AEJTC_{sp,t} - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Široka potrošnja sa jednotarifnim merenjem u crvenoj zoni (u kWh);

ROZ_{viz,ntz} - relativni odnos "više dnevne tarife - zelena zona" i "niže dnevne tarife - zelena zona";

ROZ_{jiz,ntz} - relativni odnos tarife "jednotarifno merenje - zelena zona" i "niže dnevne tarife - zelena zona";

ROP_{ntp,ntz} - relativni odnos "niže dnevne tarife - plava zona" i "niže dnevne tarife - zelena zona";

ROP_{vtp,ntz} - relativni odnos "više dnevne tarife - plava zona" i "niže dnevne tarife - zelena zona";

ROP_{jtp,ntz} - relativni odnos tarife "jednotarifno merenje - plava zona" i "niže dnevne tarife - zelena zona";

ROC_{ntc,ntz} - relativni odnos "niže dnevne tarife - crvena zona" i "niže dnevne tarife - zelena zona";

ROC_{vtc,ntz} - relativni odnos "više dnevne tarife - crvena zona" i "niže dnevne tarife - zelena zona" i

ROC_{jtc,ntz} - relativni odnos tarife "jednotarifno merenje - crvena zona" i "niže dnevne tarife - zelena zona".

Relativni odnosi tarifa u formuli imaju vrednosti iz odeljka VIII.2. ove metodologije.

Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kategoriju Široka potrošnja i to: "viša dnevna tarifa - zelena zona", "jednotarifno merenje - zelena zona", "niža dnevna tarifa - plava zona", "viša dnevna tarifa - plava zona", "jednotarifno merenje - plava zona", "niža dnevna tarifa - crvena zona", "viša dnevna tarifa - crvena zona" i "jednotarifno merenje - crvena zona", određuju se prema sledećim formulama:

$$VTZ_{sp} = ROZ_{vz,ntz} * NTZ_{sp}$$

$$JTZ_{\text{sp}} = ROZ_{\text{jtz,ntz}} * NTZ_{\text{sp}}$$

$$NTP_{\text{sp}} = ROP_{\text{ntp,ntz}} * NTZ_{\text{sp}}$$

$$VTP_{\text{sp}} = ROP_{\text{vtp,ntz}} * NTZ_{\text{sp}}$$

$$JTP_{\text{sp}} = ROP_{\text{jtp,ntz}} * NTZ_{\text{sp}}$$

$$NTC_{\text{sp}} = ROC_{\text{ntc,ntz}} * NTZ_{\text{sp}}$$

$$VTC_{\text{sp}} = ROC_{\text{vtc,ntz}} * NTZ_{\text{sp}}$$

$$JTC_{\text{sp}} = ROC_{\text{jtc,ntz}} * NTZ_{\text{sp}}$$

gde su:

VTZ_{sp} - "viša dnevna tarifa - zelena zona" za kategoriju Široka potrošnja (u dinarima po kWh);

JTZ_{sp} - "jednotarifno merenje - zelena zona" za kategoriju Široka potrošnja (u dinarima po kWh);

NTP_{sp} - "niža dnevna tarifa - plava zona" za kategoriju Široka potrošnja (u dinarima po kWh);

VTP_{sp} - "viša dnevna tarifa - plava zona" za kategoriju Široka potrošnja (u dinarima po kWh);

JTP_{sp} - "jednotarifno merenje - plava zona" za kategoriju Široka potrošnja (u dinarima po kWh);

NTC_{sp} - "niža dnevna tarifa - crvena zona" za kategoriju Široka potrošnja (u dinarima po kWh);

VTC_{sp} - "viša dnevna tarifa - crvena zona" za kategoriju Široka potrošnja (u dinarima po kWh);

JTC_{sp} - "jednotarifno merenje - crvena zona" za kategoriju Široka potrošnja (u dinarima po kWh).

VIII.2.4. Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kategoriju kupaca Široka potrošnja - grupa kupaca Upravljana potrošnja

Za kupce iz kategorije Široka potrošnja - grupa kupaca Upravljana potrošnja, tarifa za aktivnu energiju: "viša dnevna tarifa - plava zona", "niža dnevna tarifa - plava zona", "viša dnevna tarifa - crvena zona" i "niža dnevna tarifa - crvena zona" se određuju množenjem odgovarajućih tarifa, utvrđenih saglasno pododeljku VIII.2.3. ove metodologije, koeficijentom 0,85.

VIII.2.7. Tarife za tarifni element "aktivna energija" za kategoriju kupaca Javno osvetljenje

Tarifa "aktivna energija - javna rasveta" za kategoriju Javno osvetljenje se određuje na osnovu 0,35% maksimalno odobrenog prihoda i tarifnog elementa "aktivna energija" za kupce iz kategorije Javno osvetljenje prema sledećoj formuli:

$$AEJR = 0,0035 * MOP_t / (AEJR_t + RO_{\text{jr,sr}} * AESR_t)$$

gde su:

AEJR - tarifa "aktivna energija - javna rasveta" (u dinarima po kWh);

MOP_t - maksimalno odobreni prihod garantovanog snabdevača (u dinarima);

AEJR_t - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Javno osvetljenje grupa Javna rasveta (u kWh);

AESR_t - aktivna energija planirana za prodaju kupcima iz kategorije Javno osvetljenje grupa Svetleće reklame (u kWh) i

RO_{jr,sr} - relativni odnos tarife "aktivna energija - svetleće reklame" i "aktivna energija - javna rasveta" koji ima vrednost iz odeljka VIII.2. ove metodologije.

VIII.3. Izračunavanje tarifa za tarifni element "reaktivna energija"

Tarifa "reaktivna energija" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu se određuje na osnovu 0,15% maksimalno odobrenog prihoda i tarifnog elementa "reaktivna energija" za kategoriju kupaca Potrošnja na niskom naponu, prema sledećoj formuli:

$$TRE_{nn} = 0,0015 * MOP_t / RE_{vn,t}$$

gde su:

TRE_{nn} - tarifa "reaktivna energija" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu (u dinarima po kvarh);

MOP_t - maksimalno odobreni prihod garantovanog snabdevača (u dinarima) i

RE_{nn,t} - tarifni element "reaktivna energija" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu (u kvarh).

Tarifa "prekomerna reaktivna energija" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu određuje se prema formuli:

$$TPRE_{nn} = 2 * TRE_{nn}$$

gde je

TPRE_{nn} - tarifa "prekomerna reaktivna energija" za kategoriju Potrošnja na niskom naponu (u dinarima po kvarh).

VIII.4. Izračunavanje tarife za tarifni element "mesto isporuke"

Tarifa "trošak garantovanog snabdevača" za sve kategorije kupaca se utvrđuje u jednakom iznosu za kalendarski mesec.

Tarifa "trošak garantovanog snabdevača" se izražava u dinarima po mestu isporuke.

Tarifa "trošak garantovanog snabdevača" određuje na osnovu 5% maksimalno odobrenog prihoda i tarifnog elementa "mesto isporuke", prema sledećoj formuli:

$$TJS = (0,05 * MOP_i / MI_i) / 12$$

gde su:

TJS - tarifa "trošak garantovanog snabdevača" (u dinarima po mestu isporuke);

MOP_i - maksimalno odobreni prihod garantovanog snabdevača (u dinarima) i

MI_i - tarifni element "mesto isporuke";

IX NAČIN OBRAČUNA

Prodana električna energija se obračunava na osnovu tarifa za obračunski period.

Energetskom subjektu za proizvodnju električne energije, kada kupuje električnu energiju za potrebe proizvodnje električne energije prodana električna energija se obračunava prema tarifama za aktivnu energiju za odgovarajuću kategoriju kupaca.

Ako se u toku obračunskog perioda promene tarife, električna energija se obračunava primenom do tada važećih i novih tarifa, srazmerno broju dana njihovog važenja u obračunskom periodu.

X POSEBNE ODREDBE ZA OBRAČUN

X.1. Prekid ili ograničenje isporuke električne energije zbog poremećaja u sistemu

U slučaju prekida isporuke električne energije zbog poremećaja u distributivnom sistemu, pri utvrđivanju mesečne maksimalne aktivne snage, neće se uzimati u obzir postignuta opterećenja u prvih osam časova nakon uspostavljanja normalne isporuke električne energije, ako su ostvarene tehničke mogućnosti za utvrđivanje tog opterećenja.

Ako je prekid isporuke električne energije zbog poremećaja u distributivnom sistemu ili usled kvara na postrojenjima kupca prouzrokovanog višom silom, trajao duže od 24 časa neprekidno, iznosi obračunati po tarifnom elementu "aktivna snaga" će se umanjiti srazmerno započetom broju dana trajanja prekida u obračunskom periodu.

Kupcu se, kao maksimalna mesečna snaga, obračunava snaga izmerena u periodu ograničenja isporuke, ako je veća od najveće snage izmerene izvan tog perioda.

X.2. Objekat koji se prvi put priključuje na sistem, prijava i odjava kupca i obustava isporuke objektu kupca

Kupcu, odnosno energetskom subjektu, čiji se objekat prvi put priključuje, odnosno povezuje na distributivni sistem, kupcu kojem je odobreno priključenje privremenog objekta na rok kraći od

30 dana, kao i kupcu koji se u skladu sa propisom kojim se utvrđuju uslovi isporuke električne energije odjavi ili prijavi u toku meseca, obračun po tarifnim elementima "aktivna snaga" i "mesto isporuke" se utvrđuje primenom važećih tarifa "obračunska snaga", "prekomerna snaga", i "trošak garantovanog snabdevača" srazmerno broju dana koliko je objekat bio priključen na distributivni sistem u obračunskom periodu.

Kupcu kod koga u toku obračunskog perioda dođe do promene broja mernih mesta, za novoutvrđeni broj mernih mesta obračun se vrši počev od narednog kalendarskog meseca u odnosu na mesec u kojem je došlo do promene.

Kupcu kome je, u skladu sa zakonom i propisom o uslovima isporuke i snabdevanja električne energije, obustavljena isporuka električne energije, električna energija se obračunava prema tarifama "obračunska snaga" i "trošak garantovanog snabdevača" za sve vreme trajanja obustave, osim u slučaju kada je na njegov zahtev obustavljena isporuka koja traje najmanje godinu dana.

X.3. Zamena automatskih osigurača automatskim osiguračima nazivne snage - struje koja je manja ili jednaka odobrenoj snazi

U slučaju kada je, u skladu sa propisom kojim se uređuju uslovi isporuke električne energije, na zahtev kupca iz kategorije Široka potrošnja, zamenjen glavni topljivi osigurač automatskim osiguračem ili je izvršena zamena automatskih osigurača automatskim osiguračima nazivne snage - struje koja je manja od odobrene, obračun po tarifnom elementu "aktivna snaga" se utvrđuje prema nazivnoj struji ugrađenog automatskog osigurača, množenjem nazivne struje sa 0,23 za monofazni priključak, a sa 0,69 za trofazni priključak i primenjuje se od narednog obračunskog perioda u odnosu na mesec u kojem je ugrađen ili zamenjen automatski osigurač.

XI NAČIN, POSTUPAK I ROKOVI DOSTAVLJANJA PODATAKA I DOKUMENTACIJE I PROMENA CENE GARANTOVANOG SNABDEVAČA ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU

XI.1. Dokumentacija i rokovi za dostavljanje

Garantovani snabdevač Agenciji dostavlja:

- 1) podatke i dokumentaciju u skladu sa propisom kojim se utvrđuje način, postupak i rokovi vođenja knjigovodstvenih evidencija, sprovođenja razdvajanja računa po delatnostima i dostava podataka i dokumentacije za potrebe regulacije;
- 2) popunjene tabele info pravila za izračunavanje cene električne energije za garantovano snabdevanje koje se objavljuju na sajtu Agencije (www.aers.rs) (uz zahtev za davanje saglasnosti na odluku o ceni i na zahtev Agencije);
- 3) popunjene tabele info pravila za redovno izveštavanje koje se objavljuju na sajtu Agencije u skladu sa dinamikom definisanom u tabelama i
- 4) druge podatke i dokumentaciju na zahtev Agencije, u skladu sa Zakonom.

XI.2. Način dostavljanja

Podatke i dokumentaciju iz odeljka XI.1. ove metodologije garantovani snabdevač dostavlja u pismenoj formi, potpisane od strane ovlašćenog lica, a popunjene tabele info pravila i u elektronskoj formi na e-mail adresu Agencije.

XI.3. Izmena cene električne energije za garantovano snabdevanje

Agencija može da inicira izmenu cene garantovanog snabdevanja u slučaju da utvrdi da zbog promena elemenata koji su služili za njeno donošenje u prethodnom postupku, garantovani snabdevač primenom regulisane cene ostvaruje prihode koji su za 5% veći od opravdanog prihoda koji se dobija primenom ove metodologije. Garantovani snabdevač je dužan da na zahtev Agencije, u roku od 30 dana od dana prijema tog zahteva, podnese novi zahtev za davanje saglasnosti na odluku o ceni električne energije za garantovano snabdevanje, sa odlukom o ceni.

Ako cena električne energije, koja je korišćena za obračun troškova nabavke električne energije prilikom poslednjeg davanja saglasnosti na odluku o ceni, poraste za više od 10%, garantovani snabdevač može da podnese Agenciji novi zahtev za davanje saglasnosti na odluku o ceni električne energije za garantovano snabdevanje na osnovu poslednjeg odobrenog i primenjenog maksimalno odobrenog prihoda korigovanog po osnovu troškova nabavke električne energije, poslovne dobiti i obračunatog korekcionog elementa i postojećih i odobrenih tarifnih elemenata.

XI.4. Neurednost zahteva

Smatra se da zahtev za davanje saglasnosti na odluku o ceni električne energije za garantovano snabdevanje sa odlukom o ceni nije podnet, ukoliko dokumentacija iz odeljka XI.1. ove metodologije nije dostavljena Agenciji u rokovima i na način utvrđen propisom kojim se utvrđuje način, postupak i rokovi vođenja knjigovodstvenih evidencija, sprovođenja razdvajanja računa po delatnostima i dostava podataka i dokumentacije za potrebe regulacije i ovom metodologijom.

XII PRIMENA METODOLOGIJE

Do prvog obrazovanja cene električne energije za javno snabdevanje u skladu sa odredbama ove metodologije, primenjivaće se cene energetskog subjekta koje su bile primenjene po tarifama utvrđenim za tarifne elemente "aktivna snaga", "aktivna energija", "reaktivna energija" i "mesto isporuke", na dan stupanja na snagu ove metodologije.

U periodu od dana stupanja na snagu ove metodologije do 31. decembra 2018. godine, kupcima iz kategorije Široka potrošnja - grupa kupaca Domaćinstvo, za objekte sa trofaznim priključkom za koje je odobrena snaga, u smislu odeljka VI.1. i odeljka X.3. ove metodologije, veća od 11,04 kW, ali najviše 17,25 kW, odobrena aktivna snaga će se obračunavati za 11,04 kW, a ako je mesečna potrošnja aktivne energije u objektu do 350 kWh, odobrena snaga za taj kalendarski mesec će se obračunavati za 6,90 kW.

Mesečna potrošnja aktivne energije do 350 kWh, u smislu stava 2. ovog poglavlja, utvrđuje se primenom stava 7. odeljka VII.2.2. ove metodologije.

XIII ZAVRŠNE ODREDBE

Danom stupanja na snagu ove metodologije prestaje da važi Metodologija za određivanje cene električne energije za javno snabdevanje ("Službeni glasnik RS", br. 52/13 i 110/13).

Ovu metodologiju objaviti u "Službenom glasniku Republike Srbije" i ona stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Samostalna odredba Odluke o izmenama Metodologije za određivanje cene električne energije za javno snabdevanje

("Sl. glasnik RS", br. 109/2015)

6. Ovu odluku objaviti u "Službenom glasniku Republike Srbije", i ona stupa na snagu i primenjuje se od 1. februara 2016. godine, osim izmene koja se odnosi na poglavlje XII. PRIMENA METODOLOGIJE koja stupa na snagu i primenjuje se od 1. januara 2016. godine.

Samostalna odredba Odluke o izmeni Metodologije za određivanje cene električne energije za garantovano snabdevanje

("Sl. glasnik RS", br. 105/2016)

2. Ovu odluku objaviti u "Službenom glasniku Republike Srbije" i ona stupa na snagu i primenjuje se od 1. januara 2017. godine.

Samostalna odredba Odluke o izmenama Metodologije za određivanje cene električne energije za garantovano snabdevanje

("Sl. glasnik RS", br. 79/2017)

5. Ovu odluku objaviti u "Službenom glasniku Republike Srbije" i ona stupa na snagu i primenjuje se narednog dana od dana objavljivanja.